

Sygn. akt I C 772/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 lutego 2021 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Wioletta Sychniak

Protokolant: staż. Aleksandra Sikora

po rozpoznaniu w dniu 19 lutego 2021 roku w Łodzi na rozprawie

sprawy z powództwa M. B.

przeciwko Towarzystwu (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zadośćuczynienie, odszkodowanie i ustalenie

oraz

sprawy z powództwa M. B.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zadośćuczynienie, odszkodowanie i ustalenie

I. w sprawie z powództwa M. B. przeciwko Towarzystwu (...) Spółce Akcyjnej w W.

1. zasądza od Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz M. B.:

1. kwotę 38 000 (trzydzieści osiem tysięcy) złotych tytułem zadośćuczynienia z odsetkami:

- od kwoty 9600 (dziewięć tysięcy sześćset) złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 3 września 2014 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty,

- od kwoty 28 400 (dwadzieścia osiem tysięcy czterysta) złotych z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 28 grudnia 2020 roku do dnia zapłaty,

2. kwotę (...) (sześć tysięcy trzysta trzydzieści dwa) złote tytułem odszkodowania z odsetkami:

- od kwoty 500 (pięćset) złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 3 września 2014 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty,

- od kwoty (...) (pięć tysięcy osiemset trzydzieści dwa) złote z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 28 grudnia 2020 roku do dnia zapłaty,

3. kwotę 2400 (dwa tysiące czterysta) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;

2. oddala powództwo w pozostałej części;

3. nakazuje pobrać na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi od Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej w W. kwotę 3515,06 zł (trzy tysiące pięćset piętnaście złotych sześć groszy) na pokrycie kosztów postępowania tymczasowo wyłożonych przez Skarb Państwa, przy czym kwotę 300 (trzysta) złotych pobrać z zaliczki wpłaconej przez pozwanego w dniu 16 maja 2017 roku;

II. w sprawie z powództwa M. B. przeciwko (...) Spółka Akcyjna V. (...) Spółce Akcyjnej w W.

1. zasądza od (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz M. B.:

a. kwotę 19 500 (dziewiętnaście tysięcy pięćset) złotych tytułem zadośćuczynienia z odsetkami:

- od kwoty 9600 (dziewięć tysięcy sześćset) złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 29 sierpnia 2014 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty,

- od kwoty 9900 (dziewięć tysięcy dziewięćset) złotych z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 28 grudnia 2020 roku do dnia zapłaty,

b. kwotę (...) (trzy tysiące sześćset sześć) złotych tytułem odszkodowania z odsetkami:

- od kwoty 500 (pięćset) złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 29 sierpnia 2014 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty,

- od kwoty (...) (trzy tysiące sto sześć) złotych z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 28 grudnia 2020 roku do dnia zapłaty,

c. kwotę 2400 (dwa tysiące czterysta) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;

2. oddala powództwo w pozostałej części;

3. nakazuje pobrać na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi od (...) Spółki Akcyjnej w W. kwotę 3177,18 zł (trzy tysiące sto siedemdziesiąt siedem złotych i osiemnaście groszy) na pokrycie kosztów postępowania tymczasowo wyłożonych przez Skarb Państwa.

Sygn. akt I C 772/14

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 8 sierpnia 2014 roku M. K. (obecnie – B.) wniosła o zasądzenie na jej rzecz od (...) Spółki Akcyjnej w W. V. (...):

1. kwoty 9600 zł zadośćuczynienia;

2. kwoty 500 zł odszkodowania z tytułu zwiększonych potrzeb

z ustawowymi odsetkami od dnia doręczenia pozwu Pozwanemu do dnia zapłaty oraz zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Powódka wniosła ponadto o ustalenie odpowiedzialności Pozwanego za skutki zdarzenia mogące powstać w przyszłości.

W uzasadnieniu Powódka wskazała, że w dniu 9 maja 2012 roku w Ł. doszło do wypadku komunikacyjnego z jej udziałem. Sprawca zdarzenia pozostawał ubezpieczony w zakresie odpowiedzialności cywilnej w pozwanym towarzystwie ubezpieczeń. W wyniku wypadku Powódka doznała obrażeń ciała w postaci urazu głowy ze wstrząśnieniem mózgu oraz kręgosłupa szyjnego. W toku postępowania likwidacyjnego Pozwany nie wypłacił na rzecz poszkodowanej żadnej należnej jej kwoty zadośćuczynienia bądź odszkodowania. **/pozew k. 2-5/**

Sprawa została zarejestrowana pod sygnaturą akt I C 772/14. Postanowieniem z dnia 14 sierpnia 2014 roku Sąd zwolnił Powódkę od kosztów sądowych w całości.

/zarządzenie k. 1, postanowienie k. 12/

W odpowiedzi na pozew (...) Spółka Akcyjna w W. V. (...) wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na jego rzecz zwrotu kosztów postępowania. W pierwszej kolejności Pozwany wskazał, iż – wbrew twierdzeniom Powódki – wypłacił na jej rzecz w toku likwidacji szkody 500 zł tytułem zadośćuczynienia. W ocenie Pozwanego żądanie Powódki o zapłatę świadczenia ponad tę sumę jest zawyżone. Pozwany zakwestionował także dochodzoną kwotę odszkodowania jako nieudowodnioną.

/odpowiedź na pozew k. 19-21/

Pozwem z dnia 11 sierpnia 2014 roku M. K. (obecnie – B.) wniosła o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej w W.:

1. kwoty 9600 zł zadośćuczynienia;
2. kwoty 500 zł odszkodowania z tytułu zwiększonych potrzeb

z ustawowymi odsetkami od dnia doręczenia pozwu do dnia zapłaty oraz zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, a także ustalenia odpowiedzialności Pozwanego za skutki zdarzenia mogące powstać w przyszłości. W uzasadnieniu Powódka wskazała, że dochodzone przez nią kwoty stanowią rekompensatę szkody i krzywdy doznanej przez nią w wyniku wypadku z 14 lutego 2013 roku.

/pozew k. 3-6 - w aktach I C 795/14/

Sprawa została zarejestrowana pod sygnaturą akt I C 795/14. Postanowieniem z dnia 19 sierpnia 2014 roku Sąd zwolnił Powódkę od kosztów sądowych w całości.

/zarządzenie k. 1, postanowienie k. 12 – w aktach I C 795/14/

W odpowiedzi na pozew (...) S.A. wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów procesu. Pozwany zakwestionował powództwo co do zasady jako nieudowodnione, jako że Powódka nie wykazała, że wskazane przez nią obrażenia i dolegliwości są wynikiem wypadku z dnia 14 lutego 2013 roku. Z przedstawionej przez nią dokumentacji bowiem wynika, że doznała uszczerbku na zdrowiu w związku z wypadkiem z maja 2012 roku, natomiast w lutym 2013 roku brak było nowych objawów pourazowych.

/odpowiedź na pozew k. 18-22 – w aktach I C 795/14/

Postanowieniem z dnia 23 czerwca 2015 roku Sąd połączył sprawę z powództwa M. K. przeciwko (...) S.A. w W., prowadzoną pod sygn. akt I C 795/14, ze sprawą z powództwa M. K. przeciwko (...) S.A. V. (...) w W., prowadzoną pod sygn. akt I C 772/14, do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia pod sygn. akt I C 772/14.

/postanowienie k. 99 – w aktach sprawy I C 795/14/

W piśmie złożonym na rozprawie w dniu 18 listopada 2020 roku strona powodowa dokonała rozszerzenia powództwa:

1. przeciwko (...) S.A. w W.:
 - a. w zakresie zadośćuczynienia - o kwotę 28 400 zł,
 - b. w zakresie odszkodowania - o kwotę 5982 zł

z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, liczonymi dla powyższych kwot od dnia doręczenia Pozwanemu odpisu przedmiotowego pisma do dnia zapłaty;

2. przeciwko (...) S.A. V. (...) w W.:

a. w zakresie zadośćuczynienia - o kwotę 10 400 zł,

b. w zakresie odszkodowania - o kwotę 4106 zł

z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, liczonymi dla powyższych kwot od dnia doręczenia pozwanemu odpisu przedmiotowego pisma do dnia zapłaty.

/rozszerzenie powództwa k. 481-484/

W odpowiedzi na rozszerzenie powództwa obaj Pozwani wnieśli o jego oddalenie także w rozszerzonej części.

/pisma przygotowawcze Pozwanych k. 507, 509-510/

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 9 maja 2012 roku w Ł., na skrzyżowaniu ulic (...), doszło do kolizji pojazdów, w wyniku której kierująca pojazdem F. (...) M. K. doznała obrażeń ciała. Za sprawcę zdarzenia został uznany kierujący pojazdem V. (...) T. G., który następnie na mocy wyroku Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi z dnia 22 października 2012 roku, wydanego w sprawie VII K 564/12, został uznany winnym przestępstwa z art. 177 § 1 kk.

/bezsporne/

Wskutek uderzenia Powódka straciła przytomność. Na miejsce zdarzenia zostało wezwane Pogotowie, które zabrało ją od szpitala, gdzie przebywała przez kilka dni. ***/karta informacyjna k.55-55a, zeznania Powódki k. 493-495/***

W wyniku wypadku z dnia 9 maja 2012 roku Powódka doznała urazu głowy ze wstrząśnieniem mózgu oraz stłuczenia odcinka szyjnego kręgosłupa ze złamaniem łuku przedniego kręgu szczytowego. Nie stwierdzono trwałego bądź długotrwałego uszczerbku na zdrowiu. Odczuwane przez nią cierpienia fizyczne były bardzo duże przez pierwsze 2 tygodnie po wypadku, dalej zmniejszając się do miernych i na takim poziomie utrzymując się do czasu następnego wypadku.

/dokumentacja medyczna k. 60-73, 111-112,

opinia biegłej G. B. k. 121-126,

opinia biegłego M. S. k. 221-231,

opinia biegłego A. N. k. 243-255 /

Ze względu na doznane obrażenia powódka wymagała pomocy osób trzecich w podstawowych czynnościach życia codziennego w wymiarze 3 godzin dziennie przez okres pierwszych 3 miesięcy po wypadku, i w wymiarze 1 godziny dziennie przez dalsze 6 miesięcy.

/opinia biegłej G. B. k. 121-126,

opinia biegłego A. N. k. 243-255 /

Zważywszy na charakter obrażeń Powódki i potrzebę pilnego podjęcia leczenia zasadnym było korzystanie przez nią z prywatnej porady ortopedycznej oraz rehabilitacji w czerwcu 2012 roku (400 zł). Z uwagi na uraz kręgow szyjnych Powódka zmuszona była również do zakupu i regularnego noszenia kołnierza ortopedycznego. Jego koszt wyniósł

około 35 zł. Stosowała także farmakoterapię w postaci leków przeciwbólowych, których koszt w pierwszych dwóch miesiącach po wypadku kształtował się na poziomie 40 zł, a w dalszych miesiącach – 10 zł.

/ opinia biegłej G. B. k. 121-126,

opinia biegłego A. N. k. 243-255 /

Sprawca wypadku pozostawał ubezpieczony w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w (...) SA V. (...) w W.. **/bezsporne/**

W toku likwidacji szkody ubezpieczyciel przyznał na rzecz Powódki zadośćuczynienie w kwocie 500 zł. **/decyzja k. 26-27/**

Obecnie Powódka wróciła już w przeważającej mierze do zdrowia po wypadku z 2 maja 2012 roku. Odczuwa okazjonalnie nawracające zespoły bólowe szyjne oraz osłabienie siły prawego przedramienia. Doznany uraz kręgosłupa nałożył się na istniejące już wcześniej zmiany zwyrodnieniowe i spowodował ich pogłębienie, jednak obecnie odczuwane w tym zakresie dolegliwości związane są z samoistną chorobą zwyrodnieniową, a nie urazem doznany w trakcie wypadku.

/opinia biegłej G. B. k. 121-126,

opinia biegłego A. N. k. 243-255 /

W dniu 14 lutego 2013 roku doszło do kolejnego wypadku z udziałem powódki. Kierujący pojazdem V. (...) T. M., podczas włączania się do ruchu z parkingu przy ul. (...), nie zachował szczególnej ostrożności i uderzył w bok kierowanego przez Powódkę N. M.. Na miejsce zdarzenia została wezwana Policja, która ukarała sprawcę zdarzenia mandatem karnym w wysokości 220 zł. Na miejsce kolizji przyjechała także karetka Pogotowia, która zabrała Powódkę do szpitala.

/pismo sprawcy k. 36-37 oraz zeznania świadka T. M. k. 72-73 - w aktach I C 795/14/

Była to pierwsza podróż Powódki w roli kierowcy od wypadku z maja 2012 roku. **/zeznania Powódki k. 493-495/**

Powódka została przetransportowana na Izbę Przyjęć SPZOZ (...) Szpitala (...), gdzie rozpoznano u niej uraz głowy. Po stwierdzeniu braku wskazań do hospitalizacji Powódce zalecono unieruchomienie kończyny górnej, na ból której się uskarżała, oraz konsultację w poradni neurochirurgicznej bądź ortopedycznej.

/dokumentacja medyczna k. 29-35 w aktach I C 795/14;

karta informacyjna k. 94-95/

W wyniku wypadku z dnia 14 lutego 2013 roku Powódka doznała częściowego uszkodzenia splotu ramiennego lewego z następowym zespołem korzeniowym czuciowo-ruchowym, skutkującym długotrwałym uszczerbkiem na zdrowiu w wysokości 10%, oraz uszkodzenia więzozrostu barkowo-obojęzycznego, bez długotrwałych skutków dla zdrowia Powódki, a także urazu głowy. Ze względu na charakter obrażeń odczuwała cierpienia fizyczne w stopniu znacznym przez około 3 miesiące po wypadku, dalej zmniejszając się do miernych, i stabilizując się obecnie na stopniu niewielkim.

/dokumentacja medyczna k. 85-96,

opinia biegłej G. B. II k. 137-164,

opinia biegłego M. S. k. 221-231,

opinia biegłego A. N. k. 243-255 , opinia uzupełniająca k. 363-364 /

Powódka wymagała pomocy osób trzecich w podstawowych czynnościach życia codziennego przez pierwsze 3 miesiące po wypadku w wymiarze 4 godzin dziennie. Po tym czasie, aż do chwili obecnej, wymaga okresowej pomocy przy cięższych obowiązkach domowych (sprzątanie wysokich półek, wieszanie firanek) oraz przenoszeniu ciężarów powyżej 8,5 kg – w wymiarze około 2 godziny tygodniowo.

/opinia biegłej G. B. II k. 137-164/

Z uwagi na uraz ręki, Powódka poniosła koszt zakupu temblaka (40 zł). Zasadnym było także stosowanie przez nią środków przeciwbólowych przez pierwszy rok po wypadku, które stanowiły dla niej wydatek w wymiarze około 35 zł miesięcznie.

/opinia biegłej G. B. II k. 137-164,

opinia biegłego A. N. k. 243-255/

Do dziś u Powódki utrzymuje się dysfunkcja lewej ręki wywołana wypadkiem z lutego 2013 roku. W lipcu 2020 roku Powódka przeszła operację ręki. Ma ona obecnie charakter utrwalony, zasadnym jest wykonywanie codziennej gimnastyki i okresowe korzystanie z rehabilitacji w ramach nieodpłatnych usług (...). Powódka nadal leczy się i korzysta z usług rehabilitacyjnych.

/opinia biegłej G. B. II k. 137-164,

dokumentacja medyczna k. 485-491,

zeznania Powódki k. 493-495 /

Sprawca wypadku z 14 lutego 2013 roku pozostawał ubezpieczony w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w Towarzystwie (...) S.A. w W.. ***/bezsporne/***

Decyzją z dnia 23 października 2013 roku (...) S.A. odmówiła przyjęcia odpowiedzialności za wypadek z dnia 14 lutego 2013 roku i wypłaty świadczeń stwierdzając, że Powódka nie doznała uszkodzenia ciała bądź rozstroju zdrowia uzasadniającego przyznanie odszkodowania bądź zadośćuczynienia.

/decyzja k. 23-24 – w aktach I C 795/14/

Przebyte wypadki łączyły się dla Powódki ze znacznym nasileniem cierpień psychicznych i traumą pourazową, zarówno jako niezależne od siebie zdarzenia jak i oddziałujący na siebie ciąg negatywnych zdarzeń. W ich wyniku doznała ona zespołu stresu pourazowego z objawami obniżonego nastroju, lękami czy zaburzeniami snu. Po zdarzeniu z 2013 roku leczyła się psychiatrycznie oraz korzystała z pomocy psychologa, jednak nie czuła poprawy. Doznany przez nią uszczerbek na zdrowiu w zakresie psychiatrycznym wynosił 8% i miał charakter długotrwały. Zasadnym było korzystanie przez nią z farmakoterapii i postaci leku T., co wiązało się z kosztem około 26 zł miesięcznie. Aktualnie brak jest u Powódki objawów mogących być podstawą zdiagnozowania zaburzeń psychicznych. Z uwagi na nałożenie się dolegliwości z obu wypadków i wzajemne ich nasilenie, oraz upływ czasu, niemożliwym jest ustalenie dokładnego uszczerbku na zdrowiu Powódki po każdej kolizji z osobna.

Powódka reprezentuje typ osobowości historycznej. Odczuwa duże poczucie choroby, przesadnie akcentuje swoje złe samopoczucie, agrawuje ograniczenia i dolegliwości. W wykonanych testach psychologicznych świadomie sfalszowała je w kierunku chorobowym. Powódka do dziś wspomina wypadki, odczuwa lęk związany z jazdą samochodem, bardzo przeżywa i rozpamiętuje kolizje.

/dokumentacja medyczna k. 53-61 w aktach I C 795/14;

opinia biegłej psycholog A. G. k. 277-285,

opinia biegłej K. W. k. 411-425/

We wrześniu 2012 roku Powódka zaczęła się skarżyć na niedosłuch ucha lewego. Uraz ten jednak nie miał związku z wypadkiem z dnia 9 maja 2012 roku. Objawy pojawiły się ponownie po wypadku z lutego 2013 roku, jednak nie były związane bezpośrednio z wypadkiem, ale doznany wskutek niego wstrząśnięciem mózgu. Obecnie w Powódki nie stwierdzono żadnych zaburzeń audiologicznych, jej słuch w obu uszach jest w pełni prawidłowy.

/dokumentacja medyczna k. 49-54, 344-345,

opinia biegłej S. K. k. 321-340, opinia uzupełniająca k. 452-459/

Przed zdarzeniami Powódka była osobą aktywną, obecnie prowadzi znacznie bardziej stacjonarny styl życia. Nadal korzysta z pomocy męża w niektórych czynnościach codziennych ze względu na uraz ręki. Pomaga jej on np. zapiąć ubranie czy uczesać włosy. **/zeznania Powódki k. 493-495/**

W dniu 22 czerwca 2018 roku Powódka zawarła związek małżeński. Po zawarciu małżeństwa nosi nazwisko męża – B.. **/kopa aktu małżeństwa k. 407/**

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie całokształtu materiału dowodowego zebranego w sprawie. Przy ustalaniu zakresu obrażeń Powódki oraz wywołanego przez nie uszczerbku na zdrowiu – zarówno fizycznym jak i mentalnym - w związku z analizowanymi kolizjami, Sąd oparł się przede wszystkim na dowodach z opinii biegłych: rehabilitanta medycznego, ortopedy, neurologa, otolaryngologa, psychologa oraz psychiatry K. W.. Za szczególnie cenne źródło dowodowe Sąd uznał opinię neurologa A. N. – pozostali biegli bowiem, mimo sformułowania swoich wniosków, wskazywali że najodpowiedniejszym lekarzem do rzetelnej i kompletnej oceny stanu zdrowia powódki będzie właśnie biegły z zakresu neurologii. Sąd podzielił tę ocenę w całości, a złożona przez biegłego neurologa opinia stanowiła podstawę do ustalenia dokładnego uszczerbku na zdrowiu Powódki w zakresie narządów ruchu. Oceniając natomiast zakres przejawianych przez Powódkę po wypadku zaburzeń psychicznych, Sąd oparł się w całości na ustaleniach biegłej psychiatry K. W., jak i psycholog A. G..

Sąd uwzględnił wniosek strony pozwanej i dopuścił dowód z opinii innego biegłego z zakresu psychiatry, wobec czego pominął dowód z opinii biegłej I. B.. Sąd wskazuje jednak, iż mimo powołania innego biegłego wyciągnięte przez obu lekarzy wnioski były co do zasady zbieżne.

Na podstawie art. 235² § 1 pkt. 2 k.p.c. Sąd pominął dowód z opinii biegłego z zakresu medycyny sądowej na okoliczności sprecyzowane w odpowiedzi na pozew złożonej przez (...) SA jako nie mający znaczenia dla rozstrzygnięcia. Wobec przeprowadzenia w sprawie szeregu opinii biegłych lekarzy specjalistów, stan zdrowia Powódki oraz skutki, jakie dla jej zdrowia powodowały kolejne dwa wypadki drogowe, zostały wyjaśnione w dostatecznym stopniu dla prawidłowego rozstrzygnięcia połączonych spraw.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Oba powództwa podlegały częściowemu uwzględnieniu.

Niniejsza sprawa miała za przedmiot żądania odszkodowawcze powódki M. B. wywołane dwoma wypadkami – z dnia 9 maja 2012 roku i 14 lutego 2013 roku. Sprawcą zdarzenia z maja 2012 roku był T. G., ubezpieczony w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w (...) S.A. w W., natomiast sprawca drugiego wypadku pozostawał ubezpieczony w (...) S.A. w W.. Żaden z pozwanych nie zakwestionował podstawy swojej odpowiedzialności, ale jedynie wysokość dochodzonych przez Powódkę roszczeń.

W obu sprawach Powódka sprecyzowała swoje żądania jako obejmujące zadośćuczynienie za doznaną krzywdę oraz odszkodowanie obejmujące koszty leczenia i opieki. Z uwagi na tak sformułowane roszczenia, wymagające

przeprowadzenia w przeważającej części pokrywających się wniosków dowodowych, oraz krótki okres czasu pomiędzy kolizjami skutkujący częściowym nałożeniem się na siebie skutków tychże zdarzeń, Sąd postanowił połączyć sprawy do łącznego rozpoznania.

W myśl przepisu art. 445 § 1 k.c. w związku z art. 444 § 1 zd. 1 k.c. w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia Sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę.

Ustalenie wysokości zadośćuczynienia powinno zostać dokonane z uwzględnieniem wszelkich okoliczności mających wpływ na rozmiar doznanej krzywdy oraz to, że zadośćuczynienie ma przede wszystkim charakter kompensacyjny i tym samym jego wysokość winna przedstawiać jakąś odczuwalną wartość (por. przykładowo wyrok SN z dnia 12 kwietnia 1972 roku, II CR 57/72, OSNCP 1972, z. 10, poz. 183 oraz wyrok SN z dnia 24 czerwca 1965 roku, I PR 203/65, OSPIKA 1966, poz. 92).

Pojęcie "sumy odpowiedniej" użyte w art. 445 § 1 k.c. w istocie ma charakter niedookreślony, niemniej jednak w judykaturze wskazane są kryteria, którymi należy się kierować przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia. Zadośćuczynienie ma mieć przede wszystkim charakter kompensacyjny, wobec czego jego wysokość nie może stanowić zapłaty symbolicznej, lecz musi przedstawiać jakąś ekonomicznie odczuwalną wartość. Jednocześnie wysokość ta nie może być nadmierną w stosunku do doznanej krzywdy, ale musi być "odpowiednia" w tym znaczeniu, że powinna być - przy uwzględnieniu krzywdy poszkodowanego - utrzymana w rozsądnych granicach (postanowienie SN - Izba Pracy z 2004-02-18 II UK 329/03).

Przy ustalaniu należnego Powódce zadośćuczynienia Sąd wziął pod uwagę przede wszystkim doznany przez nią uszczerbek na zdrowiu. Wypadek z dnia 9 maja 2012 roku nie wywołał u niej żadnego trwałego bądź długotrwałego uszczerbku na zdrowiu w zakresie narządów ruchu, jednakże doznany przez nią uraz kręgosłupa skutkował pogorszeniem i zaostreniem objawów istniejącej już wcześniej u Powódki choroby zwyrodnieniowej. Co prawda samo zwyrodnienie nie było skutkiem wskazanej kolizji, jednakże odczuwane przez Powódkę objawy pozostają znacznie zaostrome w porównaniu do sytuacji, gdyby nie przeżyła ona wskazanej kolizji. W przypadku natomiast wypadku z dnia 14 lutego 2013 roku Powódka doznała długotrwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 10% w związku z doznany urazem ręki. Do dziś Powódka uskarża się na problemy z ręką, odczuwa ból i miewa problemy z wykonaniem bardziej precyzyjnych czynności. Nadal ponadto zasadnym jest korzystanie przez nią z rehabilitacji, co w oczywisty sposób rzutuje na jej obecną sytuację życiową. Sąd zwraca w tym miejscu uwagę, że mimo podobieństw w przebiegu obu kolizji, doznane przez Powódkę w ich wyniku obrażenia narządów ruchu nie pokrywają się ze sobą w znaczący sposób. Nie można zatem zgodzić się ze stanowiskiem (...), iż w wyniku wypadku z 14 lutego 2013 roku Powódka nie doznała żadnych obrażeń, a wskazywane przez nią dolegliwości są konsekwencją kolizji z maja 2012 roku. Co więcej, jak zostało wprost wskazane przez biegłych, to wypadek z lutego 2013 roku wiązał się dla Powódki z większym uszczerbkiem na zdrowiu, co rzutuje bezpośrednio na wysokość należnego Powódce w każdej z tych sytuacji zadośćuczynienia.

Sąd stoi na stanowisku, popartym wyrokami Sądu Najwyższego, iż nie tylko trwałe, ale także chwilowe zaburzenia w funkcjonowaniu organizmu, polegające na znoszeniu cierpień psychicznych, usprawiedliwiają przyznanie zadośćuczynienia. (tak wyrok SN z dn. 14.12.2010 r., sygn. I PK 95/10). Jak wprost wynika z opinii biegłej psychiatrii K. W., skutkami analizowanych kolizji były dla Powódki nie tylko uszkodzenia ciała, ale także trauma natury psychicznej, w tym stwierdzony u niej zespół stresu pourazowego. Uszczerbek na zdrowiu Powódki w tym zakresie miał charakter długotrwały i wynosił 8%. Z uwagi na bliskość czasową kolizji oraz wpływ czasu między wypadkami, a wyrokowaniem, nie było możliwe dokładne ustalenie, jaki zakres uszczerbku psychicznego Powódki związany jest bezpośrednio z wypadkiem z dnia 9 maja 2012 roku, a jaki z wypadkiem z 14 lutego 2013 roku, co jednak ma marginalny wpływ na wydane w tym zakresie rozstrzygnięcie. Sąd podkreśla ponadto, że krzywda jest szkodą niematerialną i nie sposób jej dokładnie określić kwotowo, w szczególności w zależności od procentu doznanego uszczerbku. Wysokość należnego zadośćuczynienia ustalana jest na podstawie całokształtu materiału dowodowego, obejmującego ustalenia nie tylko w zakresie samego uszczerbku, ale i także „pozauszczerbkowych” konsekwencji w

życiu poszkodowanego. W niniejszej sprawie Sąd wziął zatem pod uwagę skutki każdego wypadku z osobna, jak i ich korelacji ze sobą.

Na marginesie Sąd wskazuje ponadto, że sam fakt przejawiania przez Powódkę cech osobowości historycznej i nadmiernego skupienia na swoim zdrowiu nie oznacza, że doznawane przez nią dolegliwości nie istnieją. W wyniku kolizji Powódka doznała szeregu obrażeń ciała wiążących się z dotkliwym bólem oraz koniecznością podjęcia procesu leczenia, a także traumą i zespołem stresu pourazowego – niezależnie od przejawianych przez nią cech osobowościowych.

W konsekwencji Sąd uznał, że w kwotę rekompensującą doznaną przez Powódkę krzywdę w wyniku wypadku z 9 maja 2012 roku jest kwota 20 000 zł. Jako, że z tego tytułu ubezpieczyciel wypłacił jej 500 zł, do dopłaty pozostała kwota 19 500 zł.

Biorąc natomiast pod uwagę skutki wypadku z dnia 14 lutego 2013 roku – w tym doznany uszczerbek na zdrowiu i nadal odczuwane dolegliwości - Sąd uznał, że należną jej kwotą zadośćuczynienia jest 38 000 zł.

W rozpoznawanej sprawie Powódka dochodziła również odszkodowania obejmującego poniesione koszty leczenia i opieki. Podstawę prawną roszczenia Powódki w tym zakresie stanowi przepis art. 444 § 1 k.c., zgodnie z którym w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty. Odszkodowanie obejmuje wszelkie wydatki, pozostające w związku z uszkodzeniem ciała lub rozstrojem zdrowia, których ocena, na podstawie okoliczności sprawy, należy do sądu. W orzecznictwie Sądu Najwyższego ogranicza się jednak rozmiary obowiązku pokrycia „wszelkich kosztów” wymaganiami, aby ich żądanie było konieczne i celowe (tak m. in. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 9.01.2008 r., II CSK 425/07, LEX nr 378025). Przepis art. 444 § 1 k.c. ujmuje szkodę w sposób możliwie szeroki, a więc poszkodowany może domagać się kompensaty wszelkich kosztów, w tym także: kosztów transportu, kosztów odwiedzin osób bliskich, kosztów szczególnego odżywiania i pielęgnacji w okresie rekonwalescencji, kosztów nabycia specjalistycznej aparatury rehabilitacyjnej, kosztów przyuczenia do wykonywania nowego zawodu (przez jednorazowe albo okresowe świadczenie), zwrotu utraconych zarobków. Należy zaznaczyć, że zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego, zaprezentowanym w uchwale Składu Siedmiu Sędziów Sądu Najwyższego - Izby Cywilnej z dnia 19 maja 2016 r., podjętej w sprawie o sygn. akt III CZP 63/15 (miejsce publikacji: L.) świadczenie ubezpieczyciela w ramach umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych obejmuje także uzasadnione i celowe koszty leczenia oraz rehabilitacji poszkodowanego niefinansowane ze środków publicznych (art. 444 § 1 KC).

Powódka nie przedstawiła w toku procesu żadnych rachunków i faktur za poniesione koszty leczenia, co jednak nie oznacza, że nie była zmuszona do ich poniesienia. Jak wprost wynika ze sporządzonych przez biegłych lekarzy opinii, w toku leczenia zmuszona była ona ponieść wydatki związane z farmakoterapią i rehabilitacją.

Doznane przez Powódkę obrażenia w wyniku wypadku z dnia 9 maja 2012 roku wiązały się dla niej z koniecznością pokrycia kosztów prywatnej wizyty ortopedycznej oraz rehabilitacji. Jak wprost wskazała biegła z zakresu rehabilitacji medycznej, istniała konieczność pilnego podjęcia leczenia i brak było możliwości zrealizowania go w ramach NFZ. Koszt wizyty oraz zabiegów został określony na 400 zł. Powódka zmuszona była także do zakupu kołnierza ortopedycznego za kwotę 35 zł, poniosła ona także koszt leków przeciwbólowych – około 150 zł za cały okres leczenia, oraz leków zaleconych przez psychiatrę - ich łączny koszt (26 zł/m-c) został oszacowany przez Sąd na 400 zł.

Jak ponadto wynika z opinii biegłych lekarzy: neurologa, ortopedy i rehabilitanta, Powódka wymagała pomocy osób trzecich w wymiarze 3 godzin dziennie przez 3 miesiące po wypadku i 1 godziny dziennie przez dalsze pół roku. Za zasadną stawkę opieki Sąd przyjął stawkę 9,5 zł/h, wskazaną przez Powódkę w piśmie zawierającym rozszerzenie powództwa i niekwestionowaną przez stronę pozwaną. W konsekwencji Sąd ustalił, że Powódka po wypadku z maja 2013 roku poniosła koszt opieki osób trzecich w wysokości 3021 zł.

W toku leczenia po kolizji z dnia 14 lutego 2013 roku Powódka zakupiła temblak (40 zł), a także poniosła koszt leków przeciwbólowych, w kwocie około 420 zł za cały okres leczenia. Podobnie jak wcześniej poniosła także koszt leków psychiatrycznych w kwocie 400 zł.

Ze względu na częściową utratę mobilności Powódka wymagała także opieki osób trzecich w wymiarze 4 godzin dziennie przez 3 miesiące po wypadku, a po tym czasie aż do chwili obecnej – w wymiarze 2 godziny dziennie. Należne jej z tego tytułu odszkodowanie zostało określone przez Sąd, w oparciu o art. 322 k.p.c., na kwotę 2746 zł.

W obu sprawach ponadto Powódka wniosła o ustalenie odpowiedzialności Pozwanego za mogące wystąpić w przyszłości skutki wypadku. Do ustalenia obowiązku wynagrodzenia szkód przyszłych nie jest konieczna pewność powstania dalszych szkód w przyszłości, lecz wystarcza stwierdzenie prawdopodobieństwa, że aktualny stan zdrowia poszkodowanego nie ujawnia jeszcze wszystkich skutków uszkodzenia ciała. Jak wynika jednak z opinii biegłych, przebyte urazy nie powinny powodować dalszych dolegliwości u Powódki. Jej stan zdrowia jest ustabilizowany, tym samym, w ocenie Sądu, brak jest podstaw do orzeczenia w tym przedmiocie. Co więcej, gdyby jednak po jakimś czasie została ujawniona inna krzywda związana ze stanem zdrowia Powódki, która nie była przedmiotem rozstrzygnięcia i nie mogła być tym samym objęta powagą rzeczy osądzonej, możliwie jest wystąpienie w przyszłości z nowym żądaniem. Dlatego w sytuacji uwzględnienia powództwa o zadośćuczynienie z art. 445 § 1 k.c. zbędne jest odrębne ustalenie w sentencji odpowiedzialności Pozwanych za ewentualne przyszłe szkody. Z tego względu Sąd oddalił powództwo w tej części na podstawie przepisu art. 189 k.p.c. a contrario.

W konsekwencji Sąd zasądził na rzecz Powódki:

4. od Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej w W.:

a. kwotę 38 000 zł tytułem zadośćuczynienia,

b. kwotę 6332 zł tytułem odszkodowania;

5. od (...) Spółki Akcyjnej w W.:

d. kwotę 19 500 zł tytułem zadośćuczynienia,

e. kwotę 3606 zł tytułem odszkodowania,

oddalając powództwa w pozostałej części.

Rozstrzygnięcie w przedmiocie odsetek za opóźnienie w spełnieniu świadczenia swoją podstawę prawną znajdowało w art. 481 § 1 k.c., a także art. 14 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. Stosownie do powołanego wyżej art. 14 ust. 1 towarzystwo ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie lub świadczenie z tytułu ubezpieczenia obowiązkowego w terminie 30 dni, licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie.

W obu pozwach Powódka wniosła o zasądzenie kwot zadośćuczynienia i odszkodowania od dnia następnego po doręczeniu pozwów. Obaj Pozwani mieli natomiast świadomość zgłaszanych przez Powódkę żądań już na etapie postępowań likwidacyjnych. W konsekwencji Sąd uwzględnił żądanie Powódki w tym zakresie w całości, zasądzając odsetki od wskazanych w pozwach kwot:

1. od pozwanego (...) S.A. – od dnia 29 sierpnia 2014 roku (doręczenie pozwu k. 17);

2. od pozwanego (...) S.A. – od dnia 3 września 2014 roku (doręczenie pozwu k. 17 w aktach I C 795/14).

W dniu 1 stycznia 2016 roku weszła w życie nowelizacja kodeksu cywilnego – Ustawa z dnia 9 października 2015 roku o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015 r. poz. 1830), wedle której zmieniła się regulacja odsetek. Sąd zasądził zatem od Pozwanych na rzecz Powódki odsetki ustawowe do 31 grudnia 2015 roku, a ustawowe odsetki za opóźnienie od 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty.

W zakresie żądań objętych rozszerzeniem powództwa Sąd zasądził należne odsetki od następnego dnia roboczego po upływie trzydziestodniowego terminu na ich zaspokojenie. Jako, że obaj Pozwani otrzymali pismo w dniu 25 listopada 2020 roku, należne odsetki w zakresie kwot objętych rozszerzeniem powództwa należne są od dnia 28 grudnia 2020 roku do dnia zapłaty (uwzględniając, że 30 – dniowy termin upływał w dniu 25.12.2020 roku, a kolejne dwa dni były dniami wolnymi od pracy).

O kosztach postępowania Sąd orzekł zgodnie z art. 100 zd. 2 k.p.c., zgodnie z którym Sąd może włożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik uległ tylko co do nieznacznej części swego żądania albo gdy określenie należnej mu sumy zależało od wzajemnego obrachunku lub oceny sądu. Oba powództwa zostały uwzględnione w przeważającej części, wobec czego Pozwani obowiązani są do zwrotu na rzecz Powódki całości poniesionych przez nią kosztów. Jako, iż Powódka została zwolniona od kosztów sądowych w całości, w każdej ze spraw poniosła tylko koszty zastępstwa prawnego. Koszty poniesione przez stronę powodową to wynagrodzenia pełnomocnika - 2400 złotych (obliczone zgodnie z obowiązującą w dacie wniesienia pozwu treścią § 6 ust. 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu, Dz.U. z 2013 r. poz. 461 t.j.).

W toku postępowania Skarb Państwa wydatkował tymczasowo kwoty należne biegłym tytułem wynagrodzenia, w łącznej kwocie 5251,44 zł. Przeważająca część opinii biegłych zawierała wnioski dotyczące obu postępowań, jako że przygotowali oni jedną opinię w już połączonych sprawach. W przypadku jednak dopuszczonego dowodu z opinii biegłej z zakresu rehabilitacji medycznej – tj. pierwszej opinii sporządzonej w sprawie – biegła sporządziła dwie oddzielne opinie odpowiednio w sprawie I C 772/14 – za którą otrzymała wynagrodzenie w kwocie 551,46 zł oraz w sprawie I C 795/14 – za którą otrzymała wynagrodzenie w kwocie 899,34 zł. Biorąc zatem pod uwagę wskazaną odrębność Sąd podzielił w pozostałym po połowie wydatkowane tymczasowo przed Skarb Państwa kwoty pomiędzy obowiązanych do ich pokrycia Pozwanych, nakazując pobrać na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi od (...) S.A. kwotę 3177,18 zł, natomiast od (...) S.A. – kwotę 3515,06 zł (z czym 300 zł z uiszczonej przez Pozwanego zaliczki niewykorzystanej w toku postępowania.)